

blev vedtaget, vilde, som sagt, Leierne i Fremtiden ikke være udsatte for at kunne komme til at lide en saadan Uret, som de, efter Udtalelser af det ærede Medlem for Præsto Amts 2den Valgfreds (D. Christensen), enkelte Steder skulle have lidt. Men det er jo ikke blot dette, der vilde opnaas derved. Hvis de Herrer af Flertallet vilde gaa med til dette Forslag, vilde der jo derved være givet et Præcedens, som der kunde bygges videre paa, hvis det fandtes nødvendigt. Man vilde ved at vedtage dette Forslag ligesom have skudt en Breche i Stillingen, medens de Herrer ved deres Forslag saavidt jeg kan skjønne, ikke have Udsigt til andet Udbytte end maasse at faae det vedtaget i dette Thing og mulig faae det sendt op til det andet Thing. Men jeg antager dog ikke, at det er det, som har været de Herrer's Mening, blot at bringe Forslaget frem for at faae det vedtaget her, naar de ikke have nærmere Udsigt til, at det virkelig kan blive gennemført og ophøiet til Lov. Jeg skal derfor tillade mig at anbefale Thinget at vedtage det Forslag, der er stillet af Mindretallet. Jeg anbefaler det i Sagens Interessse som et Forslag, jeg tror, der kan gennemføres, et Forslag, der vil afhjælpe de Mangler, som jeg har maattet tillægge den væsentligste Betydning af dem, der have været fremhævede, og endelig som et Forslag, hvorved der gives et Præcedens for, at der kan lovgives ogsaa paa dette Omraade, naar man finder, at der er Jøie og Anledning dertil.

Judenrigsministeren (Jugers Lev):

Jeg har allerede gjentagende havt Leilighed til at sige, at jeg ikke kunde slutte mig til det Forslag, der er indbragt af de 2 ærede Medlemmer for Præsto Amt (Seth og D. Christensen), deraf følger altsaa, at jeg end mindre kan gaa ind paa de ærede Medlemmers Ændringsforslag. Hoved-Ændringsforslagene ser jeg i Forslagene under Nr. 1 og under Nr. 5. Det Første gaar ud paa at lægge Fæstetvangen paa visse Fordeieendomme, og det Andet paa at befale, at Leieaalet skal have en Varighed af 12 Aar. Ingen af Delene kan jeg anbefale, og jeg tror heller ikke paa nogen Maade, at de ere nødvendige. At det at lægge Fæstetvangen paa en Eiendom er en Forringelse af Eiendomsretten, tror jeg, intet Menneske kan være i Tvivl om. Besynderlig forekommer mig ogsaa den nye § 1 at være redigeret, idet der staar, at Fæstetvangen herefter skal gjælde paa Godser. Hvorfor den ikke skal gjælde for andre Fordeieendomme, f. Ex. for Gaarde, forstaar jeg ikke, da det jo dog er en statsøkonomisk Opgave, det gjælder, nemlig at faae

Jorden bedre dyrket. Jeg veed heller ikke, hvad de ærede Forslagsstillere forstaa ved „Godser“ i den Betydning, jeg kjenner ikke det Udtryk. Jeg veed, der er Noget, der hedder komplette Sædegaarde, som have bevaret visse Goder, men Begrebet „Godser“, som det her staar, forstaaer jeg ikke Meningen af. Det har imidlertid ogsaa for mig mindre Betydning, da jeg jo ikke kan gaa ind paa Sagen i sin Helhed. Der er desuden i § 1 givet en dobbelt Bestemmelse, enten at det skal være „et Jordbrug med Tilliggende af 2 Skpr. Hartkorn eller derover“ eller „af mindst 2 Tdr. Land geometrisk Maal“. Ærede Medlemmer ville se, at de to Ting sjerne sig vidt fra hinanden, men det maa være Forslagsstillernes Sag. Naar man her vil gaa til at ophæve Bestemmelsen i Loven af 9de Marts 1872, gaar man altsaa en anden Vej, end Lovgivningsmagten hidtil er gaaet, hvor man jo altid har villet sjerne Fæstetvangen. Naar den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Seth) brugte som Argument en Yttring af forhenværende Statsminister Bang, der findes i den nye Landbo-kommission's Betænkning af 1849, som angaaende Forordningen om de Bornede, maa jeg tilstaa, at det er mig ufatteligt, at man af den Bestemmelse i Forordningen af 21de Januar 1702 kan argumentere til Retten til Fæste. Der staar kun, at Fæste „kan være“, „kan findes“, og det er Noget, Ingen har benægtet, og Forordningen af 27de Mai 1848 søger netop ogsaa at favorisere Fæstet. Men i hvert Fald er det givet, at, selv om man antager, der var en saadan Bestemmelse, er den forlængst hævet. Jeg benægter nu, at den nogen Sinde har eksisteret, og at der kan udledes deraf, hvad man vil. Ændringsforslaget under Nr. 2, synes jeg, er ganske overflødig, thi det indeholder kun det Samme, som findes i Forordningen af 27de Mai 1848. Med Hensyn til Ændringsforslaget under Nr. 6 forstaar jeg ikke, hvorfor man vil have den Regel ind, som der staar om det Tilfælde, at Huset vedligeholdes af Grundeierne; thi saa er det vel i og for sig undtaget for Loven. Det skulde da være for Jordtilliggendet, at det faldt ind under Loven, men for Husets Vedkommende kan det ikke falde ind under Loven. Og hvad Jordtilliggendet angaar, skjønner jeg heller ikke rettere, end at de samme Grunde, som lede de ærede Forslagsstillere, som jeg er uenig med, til at indføre Reglen for anden Jord, ogsaa maa gjælde for den Jord, der ligger under de Huse. Jeg synes altsaa ikke, der er rigtig god Mening i denne Bestemmelse. De øvrige Forslag ere af mindre Betydning. Jeg maa altsaa tillade mig at